

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1671

Cap. LX. Si resignatarius qui gratiam obtinuit in forma dignum non fuerit repertus idoneus, vtrum resignans conditionaliter in fauorem huius personæ, & non aliter nec alio modo possit petere ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

gloss. 18. sub num. 3. Cyriac. dicta controuers. 214.
31 num. 38. † Et in hac excussione illud speciale est,
vt requiratur etiam in Iudiciis, aut Tribunalibus
in quibus talis exceptio admitti non solet, cum ex
ipsa obligationis aut promissionis natura dicta ex-
cussio requiratur: Cancer. lib. 2. var. resolut. c. 5.
n. 77. & segg. Galerat. de renunciat. centur. 1. c. 74.
num. 8. Stracca de affectuat. part. 3. num. 56. & se-
quent. fol. 53.

32 Infertur quintò, si quis producat schedulam
bancariam, quæ habeat in tergo annotationem,
quod pensio inerit soluta per talem annotationem,
saltem concurrentibus aliquibus adminiculis, ex
eo induci sufficientem probationem ad effectum
probandæ solutionis, vt ex ea oriatur ius petendi
manutentionem in quasi possessione exigendi pen-
sionem; cum huiusmodi annotationes non so-
leant fieri nisi de consensu & voluntate credito-
ris, qui habet schedulam præ manibus, & nisi
post factam veram & realem solutionem: non
enim potest Pensionarius creditor vti schedula,
nisi approbet annotationem illam factam in dorso
scripturæ, l. Publica, §. final. cum ibi notat. ff. de
positi: Rota d. decis. 386. num. 2. part. 4. tom. 2. Quod
tamen quomodo procedat, explicatur in eadem de-
33 cis. num. 9. & 10. † vbi respondetur ad cons. Bar-
delloni 28. num. 13, in quo resoluit ex huiusmodi
annotationibus in dorso chirographi factis non
probari solutionem, quia ibi Tertius quidam com-
paruit cum chirographo obligationis quorundam
Iudæorum, qui soluerunt summam in chirogra-
pho contentam, & ille Tertius adnotauit in tergo
receptionem pecuniarum, sed quia non ostende-
bat debitores soluisse de mandato creditoris, propt-
er erat scriptum in chirographo; ideo fuit respon-

sum annotationem illam non probare contra crea-
ditorem. Aliud est, quando illa annotatio non im-
pugnatur à creditore, nempe à pensionario, qui
illam scripturam approbat, & illi vult stare, & de
eius voluntate & mandato scripta præsumitur.

Infertur sextò decisio alterius quæstionis, vtum 34
videlicet si campfor qui schedulam scripsit pro se-
curitate solutionis pensionis, lapsus fuerit facul-
tatibus, ante lapsum temporis præfixi Titularis
cogendus sit alium subrogare fideiussorem ido-
neum? & videtur illum non teneri ad dandum
aliud fideiussorem, cum iam suæ obligationi satis-
fecerit, & verba debeant intelligi de primo actu,
iuxta regulam l. bones, §. hoc sermone, ff. de verbor.
obligat. Surd. consil. 18. num. 13.

Contrarium tamen fuit iudicatum in casu par- 35
ticulari, quem refert Barbof. de claus. cap. 16. quia
dictum fuerat quod Titularis daret pensionario
cautionem idoneam & bancariam duraturam ad
sexennium, & ita cum tractu temporis successi-
uo, quia in principio cuiuslibet anni noua orie-
batur obligatio. † Et ad contraria respondetur,
illa procedere, quando quis simpliciter promittit
fideiubere: Aliud est, quando promissio facta fuit
per verba denotantia tempus continuatum & suc-
cessiuum, vt ibi explicat Barbof. quamquam alias
generalis sit Regula, decocto fideiussore, † alium 36
nouum dari debere, quando quis tenetur dare fi-
deiussorem officio Iudicis; secus si in vim pacti:
Surd. d. consil. 18. n. 13. versic. ultimò, & num. 14. quia
dum agitur officio Iudicis, proceditur ex æquita-
te: secus est, quando agitur ex rigore pacti; sed
hoc non habet locum quando pactum continet
obligationem successiuam, vt mox dictum fuit, tunc
enim indistinctè renouandus est fideiussor.

CAPVT LX.

ARGVMENTVM.

SI resignatarius, qui gratiam obtinuit cum clausula, in forma dignum, non fue-
rit repertus idoneus, vtum resignans conditionaliter in fauorem huius perso-
næ, & non aliter, nec alio modo, possit petere pensionem ab eo qui benefi-
cium aduersus illum resignatarium non idoneum impetrauit. Ex quibus dica-
tur, resignantem scienter inhabili resignasse, & hoc casu quando tam beneficio, quam
pensione priuandus sit? Quid statuendum de Episcopo conferente alicui non ideo. Et de
Patrono similiter presentante incapacem.

SVMMARIVM.

- 1 Resignatio admissa cum clausula, in forma di-
gnum, si resignatarius fuerit declaratus incapax
& reiectus, vtum aliqua ratione succurratur
resignanti cum reservatione pensionis.
- 2 Si resignatarius fuerit declaratus incapax in exa-
mine facto vigore commissionis in forma di-
gnum, resignantem non posse petere pensionem,
vel regressum in præiudicium illius, qui contra
incapacem impetrauit, censuit Garcias.
- 3 Resignans tenetur se informare de sufficientia resi-
gnatarii.
- 4 Consensus resignatarii incapacis, aut non idonei, non
præiudicat quoad pensionem Tertio impetranti.
- 5 Prouidens indigno non potest se excusare sub
prætextu ignorantia.
- 6 Qui resignat nulliter scienter, priuatur omnino

- beneficio quod resignauit, nec ad illud redire
potest, & num. 23.
- 7 Clausula, & non alias, habet vim irritand-
actum ab initio.
- 8 Si resignatio sit conditionalis, ius remanet apud
resignantem donec conditio fuerit purificata.
- 9 Resignans in fauorem non abdicat ius suum sine
facto Papa.
- 10 Resignatio facta reſeruato regressu conditionali-
ter, non valet, si Regressus non subsistat.
- 11 Pensione reſeruata per viam conditionis, resigna-
tarius opponens de nullitate pensionis, non re-
tardat executionem; secus si ex defectu condi-
tionis impugnetur: cap. 80. num. 32.
- 12 Clausula, & non alias, nihil operatur quando
resignans est in culpa.
- 13 Qui primo nulliter resignauit, non potest secundo
resignare.

14 Clausu

Tract. de Pension. Eccles. Cap. LX. 175

- 14 Clausula, non alias, non potest operari in resignatione facta in fraudem Regie nominationis.
- 15 Conditio habetur pro impleta in preiudicium illius, qui est in culpa quominus impleatur.
- 16 Secunda resignatio post primam nulliter factam subsistit, si omnia Pontifici narrata fuerint.
- 17 Quibus ex causis resignans in fauorem incapacis excusetur, ut adsecundam resignationem procedere, vel beneficium resignatum repetere possit.
- 18 Allegans ignorantiam tenetur illam probare.
- 19 Ignorantia arguitur ex presumptionibus & coniecturis.
- 20 Resignatio etiam sine conditione facta, habet tamen conditionem, dummodo ius resignatario in cuius fauorem facta fuit, plenè quæsitum fuerit.
- 21 Possessio capta sine titulo non valet.
- 22 Collatio incapaci vel inhabili facta, saltem momento subsistit, ideo abdicat ius à resignante.
- 23 Resignans nulliter scienter, priuatur beneficio & omni regressu ad illud; secus si ignoranter.
- 24 Episcopus conferens indigno, priuatur pro illa vice facultate conferendi.
- 25 Excusatur tamen Episcopus propter iustam ignorantiam.
- 26 Patronus priuatur pro illa vice facultate presentandi si minus idoneum presentauerit scienter, secus si ignoranter.
- 27 Collator ordinarius tenetur se informare de qualitatibus illius cui confert beneficium.
- 28 A iudicis arbitrio pendet indicare utrum interuenit culpa resignantis indigno.
- 29 In promissionibus factis, in forma dignum, dum agitur de resignatione facta in fauorem, non abdicatur ius a resignante donec littere Apostolica fuerint perfectè executioni demandata.
- 30 Per distinctionem resignantis culposi, & non culposi, resoluitur questio utrum resignatione non admissa propter incapacitatem resignatarij, resignans ius suum integrè perdat.

Quamuis superius generaliter dixerimus, quod si resignatio nulla fuerit, gratia pensionis est valida, cum sit omnino diuersa à gratia collationis beneficij; hoc tamen maiorem requirit explicationem. In primis quidem verum est, quod si simonia interuenierit in resignatione, sicut gratia in renunciatione fundata est, ita & gratia pensionis subsistere non potest; ut probauimus sup. cap. 12. numero 3. & 4. & inferius copiosius explicabimus.

1 Sed quæri potest quid dicendum sit, quando collatio beneficij pensione grauati facta fuit cum commissione, in forma dignum arbitramur, & resignatarius non fuit repertus idoneus, utrum renuncians conditionaliter, & non alias, aliter, nec alio modo, possit petere pensionem, aut redire ad suum beneficium? Dubium facit, quod resignatio est conditionalis, & per consequens non adimpleta conditione, videtur quod vel possit redire ad suum beneficium, vel si illud ad manus alterius deuenierit, petere suam pensionem sic reseruatam.

2 Sed his non obstantibus concluditur per Garciam loco infra citando, quod nec ad beneficium resignatum redire possit, nec pensionem exigere à successore illius beneficij, qui ob resignatarij incapacitatem illud obtinuit; quia resignatio non habuit effectum propter culpam resignantis, qui tenebatur in primis inquirere, & se informare de qualitate & idoneitate sui resignatarij; & sic sciuit, vel scire debuit resignatarium non esse ido-

neum, Garc. de benef. parte 11. cap. 3. num. 38.

Neque in hoc assensus resignatarij quidquam facit: Quia is nunquam successit in beneficio, nec habuit ius in illo, & per consequens frustra consideratur illius consensus quoad pensionis reservationem, ex decis. per Rotam decis. 337. num. 1. part. 1. recent. & decis. 356. num. 2. & 3. eadem parte: adeo ut si postea resignatarius consensum præstiterit pensioni, ille non possit retrahi in preiudicium successoris, qui non successit in iure nec in possessione consentientis: Rota dicta decis. 35. num. 3. Achill. de Grass. decis. 1. de pensionibus. † Est enim generalis Regula, quod prouidens indigno non excusatur sub prætextu ignorantie, cum teneatur se informare de qualitatibus & idoneitate ipsius: capit. innotuit, & ibi Abbas, column. 3. n. 9. versic. nec probari, Rebuff. in praxi, tit. Pana contra collatores indignis conferentes, num. 3. Rota in Pistoriens. Alternatiua, apud Garfiam de benef. part. 5. cap. 1. num. 739. Mascard. de probat. conclus. 789. n. 7. & 8. Sanch. de Matrim. lib. 3. disput. 42. num. 1. circa medium: † Et hæc est omnium doctrina communis, quod qui resignat nulliter scienter, priuatur beneficio resignato, nec ad illud redire potest: Ioann. Bapt. Cost. de facti scient. & ignorat. cent. 2. distinct. 44. numero 5. Paris. de resignat. lib. 1. quest. 3. num. 118. & lib. 9. quest. 21. num. 8. Seraph. decis. 25. Adeo ut clausula illa non alias, aliter, nec alio modo, non impediat quominus ius censeatur abdicatum à nulliter resignante. † Quia licet clausula, & non alias, habeat vim irritandi & resoluendi actum usque ab initio, l. si quidem, cum ibi notatis per Bald. num. 3. versic. nota per Glossam, C. de except. Socin. sen. consil. 251. num. 4. vol. 2. † Et quando reseruatio pensionis est conditionalis, ius remanet penes resignantem si conditio non fuerit verificata: Achill. decis. 111. de pensionibus, & faciunt tradita per Gomez. de Trienn. quest. 27. in fine, versic. Et ista que dicta fuisse: † adeo ut resignans sub illa conditione, & non alias, ad fauorem alterius, non censeatur ius à se abdicare sine facto Papæ, Buratt. decis. 437. num. 16. † Clausula enim illa remouet consensum ab actu; Rota decis. 115. num. 6. ad medium, parte 1. & decis. 647. ad finem parte 2. diuers. & decis. 104. num. 34. part. 6. recent. adeo ut si resignatio facta fuerit Regressu reseruato, & non alias, si regressus non subsistat, non valeat resignatio: Barbof. de clausul. cap. 81. num. 3. post Seraph. decis. 114. numero 1. Lotter. de re benef. lib. 1. quest. 40. num. 272. † quæ de causa, si is à quo petitur pensio de nullitate resignationis excipiat, non poterit impedire executionem: idem Lotter. numero 273.

Tamen clausula illa, & non alias, nihil operatur quando resignans est in culpa, Rebuff. consil. 192. num. 5. versiculo, nec obstat, & post ipsum Paris. de re, gnat. lib. 1. quest. 3. num. 118. in fine, ubi dicit, eum, qui resignat nulliter scienter, priuari beneficio, non obstante illa clausula in resignatione apposita, & quod per talem resignationem ius ab eo abdicatur, nec potest agere spolio: idem tradit Scholiasites ad eundem Parisium lib. 9. quest. 21. ad n. 8. dicens quod eo ipso, quod quis eligit sibi indignum beneficij successorem scienter, hoc ipso quoque se priuat beneficio, & indignum reddit: & quod in si mili casu, quando resignans est in culpa, vel fraude, clausula illa, & non alias, &c. nihil operetur, probat Rebuff. consil. 38. n. 6. & 14. † Vbi dicit, quod qui prius resignauit sine cōsensu Regis, qui ex iuribus Regni interuenite debebat, quoad beneficia

- quæ sunt de Regia nominatione, & sic resignatio erat nulla, non potest deuenire ad secundam resignationem, quia per primam nulliter & fraudulentè factam, abdicat à se ius suum, & beneficium vacauit in Regalia, & potuit de eo liberè prouideri tanquam vacante; & sic quamuis in secunda resignatione interuenerit consensus Regis, secunda resignatio non subsistit, tanquam facta ab eo qui tempore huius secundæ resignationis nullum ius habebat in beneficio. Idque non obstante clausula, & non alias, aliter, nec alio modo; appositâ in instrumento primæ resignationis, quæ non habet effectum in fraudulenta resignatione: sequitur Paris. *de resignat. lib. 1. quest. 15. num. 216.* idem probat Rebuff. *consil. 93. n. 12.* ubi dicit quod qui iure & possessione priuatus est, non potest resignare, quia priuatio supponit habitum, & nemo potest resignare quod non habet: §. *seruus, Institut. de capitis diminut.* Petr. Gregor. *de re benefic. cap. 18. n. 11.* quia et conditio pro impleta habetur in præiudicium illius qui est in culpa, quo minus adimpleatur. *l. in iure civili, ff. de reg. iur. & l. in executione, §. fin. ff. de verbor. obligat.* Garc. *de benef. p. 11. cap. 3. num. 217.*
- 14 Si tamen in secunda resignatione, & prouisione subsequuta vigore secundæ, fieret mentio de errore & nullitate primæ, secunda esset valida, quia facta ex certa scientia Regis, aut etiam Summi Pontificis collatoris. Rebuff. *dicto consil. 38. n. 3.*
- 7 Similiter si prima resignatio bona fide facta fuerit, excusatur resignans, Rebuff. *dicto num. 3.* unde si probet se debitam adhibuisse diligentiam in sumendo informationes super idoneitate resignatarij, illo casu quantumuis obligatio resignatarij de soluendo pensionem non subsisteret, utpote quia ipse inhabilis esset ad obtinendum beneficium; tamen ipse resignans conseruaret sibi beneficium sic conditionaliter sub pensione resignatum; veluti si communiter reputabatur idoneus, vel aliàs ad simile beneficium fuerat approbatus, aut si habebat plurimas attestaciones suæ idoneitatis, à viris grauibz & fide dignis procedentes, aut similibz de causis excusandus esset, nec ex defectu pensionarij pœnam priuationis incurreret; Rota *decis. 214. num. 5. vers. sic. sicut non obstat, part. 1. diuers.* Licet enim allegans ignorantiam, illam probare teneatur, ex Menoch. *lib. 3. præsumpt. 23. num. 10.* Illa tamen probatur per coniecturas: Farinac. *part. 3. quest. 90. num. 105. & 106.* qua de re videri potest Mascard. *de probat. conclus. 380. & 381.* Quæ autem sint sufficientes coniecturæ ad excusationem ex capite ignorantia, remittitur arbitrio iudicis: Viuian. *de iure patron. lib. 6. cap. 7. num. 72.*
- 10 Verum non satis videtur resoluta præsentis quæstionis decisio; nam certissimum est, quod dum quis resignat conditionaliter cum clausula, & non alias, aliter, nec alio modo, in fauorem certæ personæ, si ius perfectè non fuerit quæsitum resignatario, etiam per ademptionem possessionis, totum remanet penes resignantem, ut probat Paris. *de resignat. lib. 1. q. 3. num. 8. & multis sequentibus*, Garf. *de benef. part. 6. cap. 2. sub n. 126.* Cardinalis Ottonbon. *decis. 106. num. 4.* ut diximus superius, adeo ut si resignatio fuerit facta in fauorem excommunicati, ius remaneat apud resignantem, in eius fauorem: Put. *decis. 11. de renunciat.* Et quod plus est, etiam si resignans resignet simpliciter in fauorem certæ personæ, & non adiciat clausulam, non aliter, nec alio modo, non censetur resignare nisi sub ea conditione, ut beneficium acquiratur illi

in cuius fauorem beneficium suum resignauit; & talis resignatio habet conditionem tacitam, quæ requirit ut purificetur, ad notata in *l. si pecuniam, ff. si certum petatur, & in l. qui balneum, & in l. qui potior, ff. qui potior in pignore habeatur*, ut bene probat Mohedan. *decis. 36. & vltima, de renunciat.* ubi hoc ampiat et procedat, quamuis resignatarius possessionem volente resignante apprehendisset; quia possessio capta sine titulo non valet: quod etiam probat Paris. copiosè *de resignat. lib. 9. quest. 21. per totam, & maxime n. 7.* ubi dat exemplum de resignatione facta in fauorem excommunicati.

Quamquam illius Additionator in contraria fuit sententia, dicens quod quando resignatio admittitur, eo ipso satisfactum est conditioni, maxime quando subsequuta fuit collatio resignatario: & licet ipse sit excommunicatus, vel aliàs incapax, tamen collatio illi facta subsistit, saltem momento, in vim clausulæ absolutionis à censuris ad effectum præsentium consequendum, deo imputandum esse dicit resignanti, si minus idoneum successorem sibi elegerit: argum. §. *fin. Institut. de societat.*

In hac ambiguitate concludendum est quod si quis beneficium incapaci scienter resignauerit, totum ius abdicatur à resignante; & cum resignatarius sit incapax, non potuit consentire pensioni; & sic resignans beneficio priuatur ob renunciationem factam in fauorem inhabilis scienter, & pensione caret, cum is qui pensioni consensum præstitit, non poterat consentire, quia nullum ius habebat in beneficio: quod elicitur ex decisionibus & iuribus superius deductis *num. 6. & ex Seraph. dicta decisione 25. & Paris. dicto lib. 9. quest. 21. num. 8.* Si vero ignoranter ignorantia non culpabili, nec dolosa, iure suo resignans non priuatur, sed ad beneficium suum redit, si resignatarius, in forma dignum, non reperiatur idoneus: & hoc vult in effectu Garc. *dicta part. 11. cap. 3. n. 38.*

Et facit à simili quod constitutum est de Episcopo, aut alio collatore, qui si beneficium indigno conferat, priuatur pro illa vice facultate conferendi: *cap. cum in cunctis, §. finali, de election. cap. cum Vimonienfis, eodem titulo, Gloss. in cap. cum singula, §. prohibemus, de præben. in 6.*

Sed hoc intelligitur procedere quando collatio fit à sciente, secus si ab ignorante: *cap. postulat; cap. cum Apostolica, de Clerico excommunic. minist.* Rebuff. *in praxi, tit. pœna contra Collatores indigni conferentes, num. 2.* Sperell. *decis. 115. num. 40.* Sic Patronus laicus præsentans scienter indignum, priuatur pro illa vice iure præsentandi; secus si ignoranter: Viuian. *de iure patron. lib. 6. cap. 7. num. 71.*

Sed difficultas est, quænam hoc casu resignantis requiratur scientia, & quomodo probetur: item quomodo priuari possit resignans iure quod habet in beneficio, aut pensione, cum supponamus resignatario duplici sub conditione fuisse prouisum: prima dum resignatio facta fuit in fauorem certæ personæ, & non aliàs, secunda, quod prouisio facta fuit in forma dignum arbitramur, & per consequens, si prouisus non fuerit dignus, prouisio pro non facta habetur, & ius remanet apud resignantem.

Quod attinet ad primum dubium, verum est quod si agatur de collatore ordinario, præsumitur habuisse notitiam qualitatibus illius, cui beneficium confert; cum teneatur de illa se informare; & de iure is qui tenetur scire, habetur pro sciente: Abb. *in cap. innouit, num. 9. & 21. de election. Sperell.*

- Sperell. dicta decis. 115. n. 41. Mantie. decis. 158. num. 2. Rebuff. loco cit. num. 3. Barbof. in cap. cum in cunctis, §. clerici, num. 37. in fine, de election. Si verò agatur de patrono, vel resignante, qui non tenentur ad tam exactam diligentiam: vt dicit Sanchez in consil. moral. lib. 2. capite 1. dubit. 12. in 2. conclus. † bonus iudex, ex variis facti circumstantiis arbitrio suo iudicabit, vtrum interuenit dolus, vel culpa resignantis, vel patroni: ad tradita per Viuiam. dicto lib. 6. cap. 7. num. 72. si enim verè adfit culpa resignantis, iure suo in totum priuabitur, vt dicit Buratt. decis. 512. num. 10.
- 29 Secundum dubium maiorem continet difficultatem, quia quando agitur de resignatione facta in fauorem certæ personæ, & prouisio illi facta fuit, in forma dignum, resignans non amittit iura sua, nisi postquam fuit quæsitum ius resignatario per

collationem, & præterea litteræ Apostolicæ fuerint executioni demandatæ, vt manifestè deciditur in decisione Rotæ Romanæ inserta apud Garf. de benef. part. 6. cap. 2. n. 126. & per Merlin. decis. 156. num. 6. Barbof. de claus. cap. 66. num. 4. ita vt interim beneficium alteri conferri non possit. Idem loco cit. num. 3.

Et per hanc rationem videtur concludendum, 30 quod si resignans non fuerit in culpa, sed habuerit iustam causam credendi resignatarium fuisse idoneum, si talis in examine vigore clausulæ, in forma dignum, repertus non fuerit, sui beneficii possessionem retinet, & ideo de pensione non est quærendum ratione consolidationis, maxime quia resignatarius tanquam non idoneus, non potuit legitimum consensum præstare reservationi pensionis: & conferunt per Nos dicta superius cap. 52. num. 31.

CAPVT LXI.

ARGVMENTVM.

NARRATO falso fructuum beneficii valore, vtrum resignans cadat à iure suo, etiam in casibus in quibus valorem exprimere non tenebatur. Et quid iuris, si valor non fuerit expressus in certa quantitate, sed tantum ad ratam quantitatis fructuum beneficii. Quid operetur clausula, quod verior valoris expressio fieri possit. Quid si non maior, sed minor fuerit valor expressus. Titularis quando à mala valoris beneficii expressione excusari possit. Resignatarius quando resignanti excepcionem falsi valoris expressi opponere non possit, maxime si per longum tempus beneficium possederit, & pensionem soluerit.

SVMMARIVM.

- 1 Resignans si falsum beneficii resignati valorem expresserit, priuatur iure suo: & si tertius beneficium impetrauerit, non tenebitur soluere pensionem.
- 2 Quotiescunque falsus beneficii valor exprimitur, gratia est nulla.
- 3 Quod intellige si expressio facta fuerit in certa quantitate; secus est si dictum fuerit quod duas ex tribus partibus valoris fructuum non excedat.
- 4 Quamuis talis casus esset, in quo valoris expressio non esset necessaria, si tamen falsò fuerit expressus, gratia corrumpitur.
- 5 Clausula, quod verior expressio valoris fieri possit, quomodo intelligenda sit.
- 6 Non obstante illa clausula, gratia est nulla, siue maior, siue minor expressio valoris facta fuerit in literis.
- 7 Ex quibus causis resignans à mala valoris expressione excusari possit: & quid in hoc Rotæ Romana obseruet ex æquitate.
- 8 Resignans excusatur à mala expressione iustis de causis, & quæ sint illæ.
- 9 Si resignans fuerit in bona fide, & resignatarius in mala quoad valoris expressionem, hic cogetur ad solutionem pensionis.
- 10 Resignatarius non potest sub prætextu nullitatis retardare solutionem pensionis, salvo iure agendi in materia principali.
- 11 Quando falsi valoris expressio facta fuit tam per resignantem quam per resignatarium in supplicatione, non potest resignatarius de ea opponere.
- 12 Sicut nec potest illam resignatarius opponere

quam diu possidet beneficium resignatum.

- 13 Resignatarius qui longo tempore possedit beneficium resignatum vigore litterarum Apostolicarum, non potest opponere nullitatem ipsarum.
- 14 Resignatarius non potest cogere resignantem, ut doceat de iure suo, nec de iure sibi cesso, si per multos annos possederit, nec liti assistere curauerit.
- 15 Si agatur contra successorem in beneficio, pensionarius tenetur docere de iure sibi cesso, sed non tenetur illud iustificare.

Alia proponi potest quæstio præcedenti similis, quid statuendum sit si resignans maiorem debito expresserit beneficii resignati valorem, vt facilius redderetur Pontifex ad grauiorem super illo beneficio pensionem reservandam? Et quamuis supra cap. 15. num. 5. dixerimus, reservationem pensionis sub falsa valoris expressione nullam esse; non tamen ibidem explicauimus vtrum facta mala valoris expressione, resignans possit redire ad suum beneficium in defectum solutionis pensionis, nec vtrum illo casu, pensionis reservatio de iure subsistat: non quidem casu quo resignatarius sub illa mala expressione præstans soluere recuset, cum ipse non possit de nullitate dicere, sed hoc non eodem modo dicendum est, quando agitur de Tertio beneficii successore, qui beneficium ob malam expressionem sic vacans impetrauit; † Etenim hoc casu resignans ob non solutionem pensionis, non potest ad suum beneficium redire, cum ius quod in illo habebat prorsus, amittat; Garf. dicta part. 11. cap. 3. n. 39. † In omnibus quidem casibus, in quibus falsus valor fructuum beneficii fuit expressus, gratia corrumpitur, & est nulla; Eminen